

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Predsednik Državnega zbora

EVA: 2014-2130-0001
Številka: 00726-8/2015/11
Datum: 28. 5. 2015

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	29 -05- 2015
Šifra:	120 - 01 15 - 2 5
Povezava:	
EPA:	551- VII
EU:	
Sign. zn.:	
Kratika:	

Vlada Republike Slovenije je na 38. redni seji dne 28. 5. 2015 določila besedilo:

- Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah – skrajšani postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13).

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, ker gre za uskladitev s pravom Evropske unije.

S predlogom zakona se v slovenski pravni red prenaša Direktiva 2012/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o nekaterih dovoljenih uporabah osirotelih del (UL L št. 299 z dne 27. 10. 2012, str. 5; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2012/28/EU). Rok za prenos Direktive 2012/28/EU je potekel 29. 10. 2014.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14) in 235. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Aleš Cantarutti, državni sekretar, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- mag. Dušan Pšeničnik, generalni direktor Direktorata za notranji trg, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Mag. Jaka Slokan
namestnik generalnega sekretarja

Prilogi: 2

PREDLOG
EVA: 2014-2130-0001
SKRAJŠANI POSTOPEK

ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O AVTORSKI IN SORODNIH PRAVICAH

I. UVOD

1. Ocena stanja na področju urejanja

Varstvo avtorske in drugih pravic, ki izvirajo iz umetniške dejavnosti, zagotavlja 60. člen Ustave Republike Slovenije. Republika Slovenija je spomladi leta 1995 sprejela svoj prvi Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 21/95, v nadaljnjem besedilu: ZASP-95), ki je bil do zdaj večkrat dopolnjen, nazadnje v letu 2013. Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 110/13; v nadaljnjem besedilu: ZASP) je temeljni predpis, ki ureja vsa vprašanja o avtorski in sorodnih pravicah. Posamezna vprašanja so urejena še z:

- Uredbo o zneskih nadomestil za privatno in drugo lastno reproduciranje (Uradni list RS, št. 103/06), ki določa le višino posameznih zneskov, ki jih morajo plačevati zavezanci za plačilo nadomestila za privatno in drugo lastno reproduciranje pristojni kolektivni organizaciji (preostala vprašanja v zvezi s privatnim in drugim lastnim reproduciranjem so urejena v ZASP – 37. do 39. in 50. člen);
- Uredbo o mediaciji v sporih v zvezi z avtorsko ali sorodnimi pravicami (Uradni list RS, št. 35/05), ki natančneje ureja postopek mediacije, mogoče v nekaterih primerih (163. člen ZASP), ter s tem v zvezi Sklep o določitvi seznama mediatorjev (Uradni list RS, št. 82/05) in Sklep o dopolnitvi seznama mediatorjev (Uradni list RS, št. 36/07);
- Uredbo o arbitraži v sporih v zvezi z avtorsko ali sorodnimi pravicami (Uradni list RS, št. 65/06).

Iz poročila o analizi na ravni panog s septembra 2013 Evropskega patentnega urada in Urada za usklajevanje na notranjem trgu na ravni panog¹ izhaja, da so v letu 2010 panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo avtorske pravice v Republiki Sloveniji (sektor informacijskih tehnologij, znanost, mediji, glasba, oglaševanje, film, oblikovanje), prispevale 4 % k BDP in predstavljale 2,9 % vseh delovnih mest v Republiki Sloveniji.

Glede temeljne ureditve avtorske in sorodnih pravic ter upravičenj, ki izhajajo iz njih, Ustavno sodišče Republike Slovenije še ni ugotovilo neskladja določb ZASP-95 ali njegovih poznejših sprememb z Ustavo Republike Slovenije (sklep št. U-I-149/98 (Uradni list RS, št. 85/01), odločba št. U-I-200/02 (Uradni list RS, št. 58/04) in sklep št. U-I-191/09 (Uradni list RS, št. 85/10)).

¹ Dostopno na: http://ec.europa.eu/internal_market/intellectual-property/docs/joint-report-epo-ohim-final-version_en.pdf

V pravni red Republike Slovenije je bilo do 29. 10. 2014 treba prenesti Direktivo 2012/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o nekaterih dovoljenjih uporabah osirotelih del (UL L št. 299 z dne 27. 10. 2012, str. 5; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2012/28/EU), ki ureja pogoje za uporabo osirotelih del, to je tistih varovanih del, katerih imetnik pravic ni znan ali ga ni mogoče najti. Ker pri osirotelih delih ni mogoče pridobiti predhodnega soglasja za njihovo reproduciranje in dajanje na voljo javnosti, je v korist določenih javnih ustanov, ki delujejo v javnem interesu, treba določiti izjeme od izključne pravice reproduciranja in dajanja na voljo javnosti ter tako omogočiti tem ustanovam uporabo varovanih del.

ZASP je treba dodatno uskladiti še z Direktivo 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (kodificirano besedilo) (UL L št. 376 z dne 27. 12. 2006, str. 28; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/115), ki je nadomestila Direktivo Sveta št. 92/100/EGS z dne 19. novembra 1992 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine (UL L št. 346, 27. 11. 1992, str. 61). Direktiva 2006/115 v 5. členu določa, da avtor in izvajalec obdržita pravico do pravičnega nadomestila, če sta na proizvajalca fonograma prenesla izključno pravico dajanja v najem fonogramov s svojim avtorskim delom ali izvedbo. Pravici do tega nadomestila se avtor in izvajalec ne moreta odpovedati, kar jima zagotavlja vir prihodkov zaradi uporabe fonogramov. Ta določba ni bila v celoti prenesena v ZASP.

Manjše dodatne uskladitve so potrebne tudi z Direktivo 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL L št. 167 z dne 22. 6. 2001, str. 230; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2001/29/ES).

Nadalje se zakonito licenco v korist invalidnih oseb spremeni tako, da je reproduciranje in distribuiranje dela ter javno recitiranje v korist invalidnih oseb pod določenimi pogoji prosto. Na novo se tudi uvaja izjema, da je priobčitev avtorskih del na zaslonih javno dostopnih arhivov, knjižnic, muzejev ter izobraževalnih ustanov prosta.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predlaganega zakona so:

- uskladitev ZASP s pravnim redom EU;
- uvedba izjeme od avtorske pravice v korist invalidne osebe ter javno dostopnih knjižnic, muzejev, arhivov ter izobraževalnih ustanov, kot jih omogoča Direktiva 2001/29/ES.

2.2 Načela

Predlog zakona sledi načelom, ki so bila upoštevana že ob pripravi veljavnega zakona.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

- V 32.a členu se definicija pravice dajanja na voljo javnosti uskladi z Direktivo 2001/29/ES.
- V členih od 50.a do 50.d je urejena uporaba osirotelih del, ki jo omogoča Direktiva 2012/28/EU. V predlogu se urejajo pogoji za uporabo osirotelih del, to je tistih varovanih del, katerih imetnik pravic ni znan ali ga ni mogoče najti. Ker v primeru osirotelih del ni mogoče pridobiti predhodnega soglasja imetnikov pravic za reproduciranje in dajanje na voljo javnosti (objava dela na spletni strani) varovanih del, je nekaterim javno dostopnim ustanovam, ki delujejo v javnem interesu (npr. javno dostopni arhivi, knjižnice) pod določenimi pogoji

omogočeno, da varovana dela uporabljajo. V predlogu je tako določeno, katera dela je mogoče šteti za osirotela, kako se izvede skrbno iskanje, da je treba voditi evidenco skrbnih iskanj in da lahko avtor osirotelega dela prekine status osirotelega dela ter zahteva pravično nadomestilo. Način izračuna višine pravičnega nadomestila in način plačila določi Vlada Republike Slovenije z uredbo na predlog ministra, pristojnega za kulturo.

- uvajata se izjemi od avtorske pravice v korist invalidnih oseb ter javno dostopnih knjižnic, muzejev, arhivov ter izobraževalnih ustanov kot to omogoča direktiva 2001/29/ES.

b) Način reševanja:

- Vprašanja, ki se bodo reševala s predlaganim zakonom

S predlaganim zakonom se v ZASP prenašajo določbe Direktive 2012/28/EU.

- Vprašanja, ki jih bodo urejali izvršilni predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati

Način izračuna višine pravičnega nadomestila za uporabo osirotelega dela in način njegovega plačila bo določila Vlada Republike Slovenije z uredbo na predlog ministra, pristojnega za kulturo.

- Vprašanja, ki se bodo reševala na drug način in kako (npr. kolektivne pogodbe)

Ni takih vprašanj.

- Vprašanja, v katera ni mogoče poseči s predpisi

S predpisi ni mogoče poseči v izključne pravice imetnikov, razen če to dopuščajo mednarodne pogodbe in pravni red EU.

- Vprašanja, ki naj bi bila deregulirana (ni več potrebe po regulaciji)

Ni takih vprašanj.

- Vprašanja, ki se bodo reševala s predpisi, za katera je bilo poprej opravljeno eksperimentiranje in testiranje zaradi ugotovitve primernosti ukrepanja

Ni takih vprašanj.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

- z obstoječim pravnim redom (veljavno zakonodajo),

Predlog zakona je usklajen s sedanjim pravnim redom.

- s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo,

Predlog zakona je usklajen skladen s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava ter mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

- predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati.

Predlog zakona ne vpliva na druge predpise.

č) Usklajenost predloga predpisa:

- s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi,

Predlog zakona ne posega v lokalno samoupravo, zato dodatno usklajevanje ni potrebno.

- s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša,

Predlagatelj je upošteval večino prejetih pripomb, ni pa upošteval pripombe kolektivne organizacije ZAMP in Društva slovenskih književnih prevajalcev, ki ne podpirata odločitev, da bi bila priobčitev avtorskih del na zaslonih-terminalih javnih arhivov, knjižnic, muzejev ter izobraževalnih ustanov prosta.

S subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so podali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti):

Ministrstvo za kulturo, Urad RS za intelektualno lastnino.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- Ocena finančnih sredstev za državni proračun

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za državni proračun.

- Ocena drugih javnofinančnih sredstev

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

- Za izvajanje zakona ni potrebno zagotoviti dodatnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

- Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU:

1. Osirotela dela

V **Franciji** je bil Zakon o digitalnem izkoriščanju nedosegljivih knjig iz 20. stoletja (v nadaljnjem besedilu: Zakon 2012/287) sprejet 1. marca 2012 in je začel veljati 1. septembra 2012. Zakon 2012/287 je spremenil francoski Kodeks o intelektualni lastnini (v nadaljnjem besedilu: Kodeks), tako da je uvedel novo IV. poglavje v tretjem naslovu prve knjige v prvem delu Kodeksa. Zakon 2012/287 je uvedel: 1) vzpostavitev zbirke podatkov osirotelih del, na kateri lahko vsakdo doda nedosegljivo delo (zbirka deluje od 21. marca 2013 na spletnem naslovu <http://reire.bnf.fr/>; 2) imenovanje osrednje kolektivne organizacije, pristojne za licenciranje osirotelih del, določanje licenčnih cen in zbiranje prihodkov neznanih imetnikov pravic za deset let; 3) brezplačno uporabo osirotelih del s strani javnih knjižnic po desetih letih od prve uporabe (knjižnica lahko dela prikaže le svojim naročnikom); 4) možnost t. i. opt-out imetnika pravic iz sistema (v šestih mesecih od vpisa dela v zbirko podatkov). Zahteva po skrbnem iskanju je vpeta v definicijo osirotelih del iz Kodeksa in ni specifična z zakonom. Iskanje imetnikov pravic navadno opravi imenovana kolektivna organizacija. Osirotela dela se v Franciji uporabljajo na podlagi pogodbenih dogovorov med uporabniki in kolektivnimi organizacijami. Nacionalni avdiovizualni institut je na primer sklenil sporazum s kolektivnimi organizacijami avtorjev, izvajalcev in novinarjev ter s sindikati, ki zastopajo izvajalce in režiserje, za uporabo avdiovizualnih osirotelih del. Nadalje je digitalna knjižnica Galica podpisala sporazum s Syndicat National de l'Édition (združenje francoskih založnikov), Nacionalnim knjižnim centrom in Ministrstvom za kulturo in komunikacije, da bi vključila večje število knjižnih referenc v svojo zbirko podatkov. Končno, uporabniki, ki želijo izkoristiti osirotelo delo, lahko od Tribunal de Grande Instance zahtevajo sodni nalog, ki jim to omogoča.

Na **Nizozemskem** se osirotela dela prav tako uporabljajo s pogodbenim dogovorom. Tako se je na primer filmski institut EYE dogovoril za uporabo osirotelih del z razširjeno kolektivno licenco za digitalno izkoriščanje avdiovizualnih del z zadevnimi kolektivnimi organizacijami, ki se aplicira tudi na nezastopane imetnike pravic. Za slednje je ponujena možnost izstopa (opt-out), sporazum pa velja za tri leta. Možnost izstopa je mogoče uveljaviti samo takrat, kadar je imetnik pravice znan. Namen opcije izstopa je zaščititi imetnike pravic, s tem da se jim sporazum ne vsiljuje. Sporazume so z ustreznimi kolektivnimi organizacijami podpisale tudi nacionalne knjižnice, digitalne knjižnice nizozemske literature in nacionalnega arhiva.²

Nemčija je 27. junija 2013 kot prva država članica prenesla Direktivo 2012/28/EU s tem, ko je posodobila svoje nacionalno avtorsko pravo. Za prenos omenjene direktive nemško avtorsko pravo zdaj omogoča knjižnicam, izobraževalnim ustanovam, muzejem, arhivom ter ustanovam filmske in avdio dediščine, da digitalizirajo in dajo na voljo javnosti dela, katerih imetnika pravic ni mogoče najti kljub skrbnemu iskanju. Nemški zakon tako omogoča prej omenjenim institucijam, da digitalizirajo in reproducirajo dela, katerih avtor ali imetnik pravic je neznan ali ga ni mogoče najti (osirotela dela). Pred omenjeno spremembo je nemško avtorsko pravo določalo, da je reproduciranje zaščitenih avtorskih del ali dajanje le-teh na voljo javnosti dovoljeno le s predhodnim izrecnim soglasjem imetnika pravice. Zakon zdaj uvaja definicijo osirotelih del iz direktive. Za osirotela dela se tako štejejo knjige, dnevniki, časopisi in druga pisanja, kinematografska, avdiovizualna dela in fonogrami, ki so v zbirkah javno dostopnih institucij in za katere po skrbnem iskanju ni mogoče najti imetnika avtorskih pravic. Javno dostopne institucije so tiste v javnih knjižnicah, izobraževalnih ustanovah, muzejih, institucije filmske ali avdio dediščine in organizacije oddajanja javnih storitev, ki bodo imele koristi od zakonodaje. Institucije bodo lahko uporabljale osirotela dela le pri uresničevanju ciljev javnega interesa. Pred tem bodo morale izvesti skrbno iskanje imetnika pravic. Skrbno iskanje naj bi bilo najprej izvedeno v državi članici, kjer je bilo delo prvič objavljeno. Kjer pa obstajajo dokazi, da so imetniki pravic v drugih državah članicah, morajo institucije opraviti poizvedbe tudi v njih. Institucije morajo iskanje dokumentirati in sporočiti informacije nemškemu patentnemu uradu. Zakon tudi predvideva, da se status osirotelega dela konča, če imetnik pravice naknadno postane znan. V takih primerih se od institucij zahteva, da nemudoma prenehajo uporabljati tako delo in so zavezane plačati imetniku pravic razumno nadomestilo za predhodno uporabo njegovega dela.³

Madžarska ima vprašanja avtorskega prava urejena v Zakonu LXXVI iz leta 1999 o avtorskem pravu (Act LXXVI of 1999 on Copyright Law; v nadaljnjem besedilu: Zakon LXXVI). Madžarska je Direktivo 2012/28/EU že prenesla z zakonom in uredbo vlade. Splošna, teoretična vprašanja so vključena v Zakonu LXXVI in so začela veljati 29. oktobra 2014 (v posebnem poglavju IV/A). Uredba vlade 138/2014 o podrobnejših pravilih uporabe osirotelih del, ki je začela veljati 29. oktobra 2014, je bila objavljena v uradnem glasilu št. 61/2014 (v nadaljnjem besedilu: uredba vlade 2014). Že pred tem je leta 2008 madžarski parlament uredil vprašanje osirotelih del. Skladno s tem sistemom madžarski urad za intelektualno lastnino (Hungarian Intellectual Property Office; v nadaljnjem besedilu: HIPO) podeljuje licence proslcem za uporabo osirotelih del pod določenimi pogoji. Madžarski režim tako vključuje oba sistema: »stari« model licenciranja (v korist vsakega uporabnika) in model omejitve (v korist posameznih institucij). Skladno z modelom licenciranja lahko HIPO odobri neizključno, neprenosljivo licenco proslcu, ki je končal skrbno iskanje avtorja dela, da uporablja delo za največ pet let na območju Madžarske. Uporabnik ne more skleniti podlicence, ne more predelati dela in ga ne more uporabljati v nasprotju z moralnimi pravicami avtorja. Uporabnik mora evidentirati vsak korak svojega iskanja, saj mora biti priložen njegovi vlogi. Če je proslilcev namen pridobiti dobiček z uporabo

² Prikaz ureditve v Franciji in na Nizozemskem je povzet iz študije Urada za intelektualno lastnino Copyright, and the Regulation of Orphan Works: A comparative review of seven jurisdictions and a rights clearance simulation; <http://www.ipo.gov.uk/ipresearch-orphan-201307.pdf>

³ Prikaz ureditve v Nemčiji je povzet iz članka German Parliament Passes Changes To National Copyright Law; <http://www.ip-watch.org/> ter članka German copyright law: legislative proposal on orphan works.

osirotelega dela, mora plačati določen denarni znesek, ki ga določi HIPO, in ga položiti pri njem. Če prosilec ne namerava pridobiti dobička, zneska ni treba plačati. V vsakem primeru pa mora uporabnik plačati uradno pristojbino HIPU. Če se avtor dela pojavi po odobritvi licence, lahko zahteva plačilo zneska, položenega pri HIPU. Avtor ali uporabnik lahko zahtevata prekinitve licence. Uporabnik lahko še naprej uporablja avtorsko delo do konca veljavnosti licence, a ne dalj kot eno leto po tem, ko je imetnik pravice postal znan. Opisani model licenciranja ne sme vplivati na določene pravice, ki jih obvezno upravlja kolektivna organizacija. Kolektivna organizacija ima v teh primerih pravico in dolžnost zastopati tudi tiste imetnike pravic, ki niso člani organizacije (t. i. »podaljšana kolektivna licenca«). Kar pomeni, da čeprav je neki imetnik pravice neznan ali ga ni mogoče najti, lahko uporabo v zvezi temi pravicami dovoli le zadevna kolektivna organizacija. Madžarska vlada je takoj po objavi Direktive 2012/28/EU sprejela ukrepe za prenos njenih določb. Skladno z definicijo Direktive 2012/28/EU se avtorsko delo ali druga zaščitena vsebina, katere imetnika pravice ni mogoče opredeliti oziroma najti kljub primernem skrbnem iskanju v dobri veri, šteje za osirotelo delo. Uporabniki osirotelih del (vključno z imetnikom licence in upravičenimi institucijami) morajo obvezno izvesti preveritev v zbirkah podatkov in drugih virih, ki jih je določila Uredba vlade 2014. Imetniki pravic smejo kadar koli ukiniti status osirotelega dela. Ker je Direktiva 2012/28/EU uvedla izjemo za nekatere upravičene institucije, da reproducirajo in dajo na voljo javnosti osirotela dela, »stari« režim osirotelih del ni v nasprotju z direktivo, ampak jo samo dopolnjuje. Spremembe avtorske zakonodaje so zato le podprle »stari« sistem licenciranja. Upravičene institucije (javno dostopne knjižnice, izobraževalne ustanove in muzeji, javni arhivi, ustanove filmske in avdio dediščine in javne RTV-organizacije) so po novi zakonodaji upravičene omejeno digitalizirati in dati na voljo javnosti varovano delo. Omenjene institucije morajo izpolniti zahteve po skrbnem iskanju. Prav tako morajo HIPO obvestiti o rezultatih iskanja, uporabi osirotelega dela, spremembi statusa osirotelega dela in mu sporočiti kontaktne informacije. Te institucije lahko ustvarjajo prihodek z uporabo osirotelega dela, vendar mora biti ta uporabljen le za kritje stroškov uporabe. To pomeni, da upravičene institucije od prihodkov ne smejo ustvarjati dobička. Nabor predmetov uporabe se ujema s seznamom iz Direktive 2012/28/EU (literarna, kinematografska in avdiovizualna dela, fonogrami, druga kinematografska in avdiovizualna dela in fonogrami, ki jih je ustvarila javna RTV-organizacija, ter vsi drugi predmeti uporabe, ki so integrirani ali vgrajeni v njih). Kot je bilo že omenjeno, lahko imetnik pravice kadar koli ukine status osirotelega dela. Drugače kakor pri uporabi licence, ki jo podeli HIPO, kjer lahko imetnik licence delo uporablja do konca njene veljavnosti, a ne dalj kot eno leto po tem, ko se je imetnik pravice pojavil, lahko upravičene institucije še naprej uporabljajo delo le z dovoljenjem imetnika pravice. Če se imetnik pravice pojavi in ukine status osirotelega dela, mora zahtevati plačilo nadomestila v šestih mesecih. Upravičene institucije morajo nadomestilo plačati v šestdesetih dneh po prejemu zahteve. Nadomestilo je določeno z Uredbo vlade 2014, natančen znesek pa je odvisen od obsega in trajanja uporabe, predmeta uporabe ter dolžine dela.⁴

– Prikaz ureditve v pravnem redu EU

1. Osirotela dela

Pogoje za uporabo osirotelih del ureja Direktiva 2012/28/EU, ki jo je bilo treba v pravni red Republike Slovenije prenesti do 29. 10. 2014. Osirotela dela so tista varovana dela, katerih imetnik pravic ni znan ali ga ni mogoče najti. Ker pri osirotelih delih ni mogoče pridobiti predhodnega soglasja za njihovo reproduciranje in dajanje na voljo javnosti, je v korist določenih javnih ustanov, ki delujejo v javnem interesu, treba določiti izjeme od izključne pravice reproduciranja in dajanja na voljo javnosti ter tako omogočiti tem ustanovam uporabo varovanih del.

2. Vsebinske omejitve avtorskih pravic

Izjeme in omejitve so urejene v Direktivi 2001/29/ES. V skladu s točkama a in b drugega odstavka 5. člena je dovoljeno reproduciranje na papir ali podoben nosilec in v vseh medijih, ki jih izdelava fizična

⁴ (Prikaz ureditve na Madžarskem je povzet iz članka The New Orphan Works Regulation of Hungary by Peter Mezei.)

oseba za zasebno uporabo in namene, ki niso posredno ali neposredno komercialni, če imetniki pravic prejmejo pravično nadomestilo, pri katerem se upošteva uporaba ali neuporaba tehničnih ukrepov na reproduciranem delu ali predmetu.

- Izjava o skladnosti predloga zakona s pravnimi akti Evropske unije in korelacijska tabela, če gre za prenos direktive

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

Act Amending the Copyright and Related Rights Act

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)

2014-2130-0001

ID predpisa

ZAKO6837

ID izjave

4 (+)

Datum izjave

13.05.2015

3.) Skladnost predloga akta s predpisi EU

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka direktive	Naslov direktive ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to direktivo	Rok za prenos direktive	Rok, na katerega se nanša prenos	Je za navedeni rok direktiva v celoti prenesena s tem aktom? (obrazložitev)
1.	32001L0029	Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi	01.05.2004	01.05.2004	NE Direktiva prenešana tudi z drugim aktom
2.	32006L0115	Direktiva 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (kodificirano besedilo)	01.07.1994, 30.06.1995, 01.05.2004, 21.12.2005	21.12.2005	DA
3.	32012L0028	Direktiva 2012/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o nekaterih dovoljenih uporabah osirotelih del	29.10.2014	29.10.2014	DA

4.) Ali je predlog pravnega akta tehnični predpis v smislu člena 8 direktive 31998L0034?

NE

5.) Razlogi za kreiranje nove izjave o skladnosti

popravek korelacijske tabele.

Korelacijska tabela

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

Act Amending the Copyright and Related Rights Act

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)

2014-2130-0001

ID predpisa

ZAKO6837

ID izjave

4 (4)

Datum izjave

13.05.2015

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka	Naslov predpisa
1.	32001L0029	Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi
2.	32006L0115	Direktiva 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (kodificirano besedilo)
3.	32012L0028	Direktiva 2012/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o nekaterih dovoljenih uporabah osirotelih del

3.2) Skladnost predloga akta s predpisi EU

Nacionalni predpis	Evropski predpis	Opomba
1. člen	Člen 9, celex 32012L0028	
2. člen	Člen 3, celex 32001L0029	
3. člen		3. člen ni predmet prenosa
4. člen		4. člen ni predmet prenosa
5. člen	Člen 5, celex 32001L0029	
6. člen	Člen 5, celex 32001L0029	
7. člen	Člen 5, celex 32001L0029	
8. člen	Člen 1, celex 32012L0028 Člen 2, celex 32012L0028 Člen 3, celex 32012L0028 Člen 4, celex 32012L0028 Člen 5, celex 32012L0028 Člen 6, celex 32012L0028 Člen 7, celex 32012L0028 Člen 8, celex 32012L0028	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah z 11. členom vnaša nove 50.a, 50.b, 50.c, 50.d in 50.e člene s katerimi je v nacionalno pravo prenesena Direktiva 2012/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o nekaterih dovoljenih uporabah osirotelih del.
9. člen	Člen 5, celex 32006L0115	
10. člen		10. člen ni predmet prenosa
11. člen		11. člen ni predmet prenosa

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

– Razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel.

– Ukinitvev postopka ali odprava administrativnih bremen

Predlagani zakon ne odpravlja postopkov.– Spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj izvajanja dejavnosti oziroma obveznosti

Ni takih posledic.

– Podatki oziroma dokumenti, potrebni za izvedbo postopka, ki jih bo organ pridobil po uradni dolžnosti in način pridobivanja

Ni takih posledic

– Ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov

Ni takih posledic.

– Ali bo izvajanje postopkov in dejavnosti zahtevalo nove kadre, ali so izvajalci primerno usposobljeni ali bo potrebno dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva

Ni takih posledic.

– Ali bo ukinitve postopkov in dejavnosti imela za posledico zmanjšanje kadrov ter finančnih in materialnih sredstev

Ni takih posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

– Dokumentacija, ki jo je stranka predložiti, povečanje ali zmanjšanje obsega dokumentacije z navedbo razlogov

Ni takih posledic.

– Stroški, ki jih bo imela stranka, ali razbremenitev stranke

Ni takih posledic.

– Čas, v katerem bo stranka lahko uredila zadevo

Ni takih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Ni takih posledic.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

– Posledice na poslovne stroške in poslovanje

Ni takih posledic.

– Posledice za premoženjske pravice

Ni takih posledic.

– Posledice na inovacije in raziskave

Ni takih posledic.

– Posledice za potrošnike in gospodinjstva

Ni takih posledic.

– Posledice za določene regije in sektorje

Predlagani zakon nima posledic za regije, saj kolektivne organizacije delujejo po vsej državi.

Ni takih posledic.

– Posledice za druge države in mednarodne odnose

Ni takih posledic.

– Posledice za makroekonomsko okolje

Ni takih posledic.

– Presoja posledic za mala in srednja podjetja:

Ni takih posledic.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

– Posledice za zaposlenost in trg dela

Ni takih posledic.

– Posledice za standarde in pravice v zvezi s kakovostjo dela

Ni takih posledic.

– Posledice za socialno vključenost in zaščito določenih skupin

– Posledice za pravice iz starševskega varstva in družinskih prejemkov ter družinska razmerja

Ni takih posledic.

– Posledice za enakost spolov

Ni takih posledic.

– Posledice za enako obravnavo družbenih skupin glede na različne osebne okoliščine (nediskriminacija)

Ni takih posledic.

– Posledice za sodno varstvo in učinkovito sodno varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin

Ni takih posledic.

– Posledice za upravljanje, udeležbo, dobro asimilacijo, dostop do sodišč, medije in etiko

Ni takih posledic.

– Posledice za javno zdravje

Ni takih posledic.

– Posledice za zdravstveno varstvo

Ni takih posledic.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne bo imel posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

Pristojni organ bo sprejeti zakon predstavil širši javnosti na svoji spletni strani in javnih predstavitvah področja intelektualne lastnine.

Izvajanje sprejetega zakona bodo spremljali predvsem imetniki avtorske in sorodnih pravic, njihova stanovska združenja, reprezentativna združenja uporabnikov in posamezni uporabniki.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

– spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen,

Predlog zakona je bil od 17. 2. 2015 do 30. 3. 2015 objavljen na spletni strani predlagatelja in portalu E-demokracija.

– čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe,

od 17. 2. 2015 do 30. 3. 2015

– datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja,

na spletni strani predlagatelja in portalu E-demokracija od 17. 2. 2015 do 30. 3. 2015

- seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte),

V tem času je zainteresirana javnost poslala več kot 80 svojih predlogov in pripomb, ki pa so se pretežno nanašale na določbe povezane s delovanjem kolektivnih organizacij. Predlog tega zakona določb, ki se nanašajo delovanje kolektivnih organizacij ter nadomestil za privatno in drugo lastno reproduciranje, ne vsebuje več.

Pripombe, mnenja in pobude na predloge določb tega zakona so poslali: Slovenska avtorska in založniška organizacija za pravice reproduciranja GIZ (SAZOR), Radio televizija Slovenija, Inštitut za novejšo zgodovino, Narodna in univerzitetna knjižnica, kolektivna organizacija ZAMP in Društvo slovenskih književnih prevajalcev.

- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti,
- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje.

Predlagatelj je upošteval večino prejetih pripomb, ni pa upošteval pripombe kolektivne organizacije ZAMP in Društva slovenskih književnih prevajalcev, ki ne podpirata odločitev, da bi bila priobčitev avtorskih del na zaslonih-terminalih javnih arhivov, knjižnic, muzejev ter izobraževalnih ustanov prosta.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Zdravko Počivalšek, minister
- Aleš Cantarutti, državni sekretar
- mag. Dušan Pšeničnik, generalni direktor Direktorata za notranji trg
- Vesna Stanković Juričič, direktorica Urada za intelektualno lastnino
- Petra Boškin, Urad za intelektualno lastnino
- Helena Rus, Direktorat za notranji trg
- Barbara Rižnik Miklavc, Direktorat za notranji trg

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 110/13) se v drugem odstavku 1. člena na koncu sedme alineje beseda »ter« nadomesti z vejico.

Na koncu osme alineje se črta pika in doda beseda »ter«, za njo pa se doda nova deveta alineja, ki se glasi:

»- Direktiva 2012/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o nekaterih dovoljenih uporabah osirotelih del (UL L št. 299 z dne 27. 10. 2012, str. 5).«.

2. člen

V 32.a členu se črta besedilo »ali da se delo pošlje posamezniku na podlagi ponudbe, ki je namenjena javnosti«.

3. člen

Črta se 47.a člen.

4. člen

V prvem odstavku 48. člena se napovedni stavek spremeni tako, da se glasi:

»Za namen obveščanja javnosti je prosto:«.

5. člen

Za 48. členom se doda nov 48.a člen, ki se glasi:

»Invalidne osebe

48.a člen

V korist invalidnih oseb je prosto reproduciranje in distribuiranje dela ter javno recitiranje, če to delo ni na voljo v zahtevani obliki in je uporaba neposredno povezana z invalidnostjo teh oseb, omejena na njen obseg ter ni namenjena doseganju neposredne ali posredne gospodarske koristi.«.

6. člen

V prvem odstavku 49. člena se v 1. točki za besedo »izvajanje« doda besedilo »in priobčitev javnosti«.

7. člen

Za 49.a členom se doda nov 49.b člen, ki se glasi:

»Priobčitev javnosti na zaslonih

49.b člen

Za namene raziskave ali zasebnega študija lahko javno dostopni arhivi, knjižnice, muzeji ter izobraževalne ustanove prosto priobčijo javnosti dela iz svojih zbirk po temu namenjenih zaslonih, ki se nahajajo v njihovih prostorih, če s pogodbo o prenosu materialnih avtorskih pravic ni drugače določeno.«.

8. člen

Za 50. členom se dodajo novi 50.a, 50.b, 50.c, 50.č in 50.d člen, ki se glasijo:

»Prosto reproduciranje in dajanje na voljo javnosti osirotelega dela

50.a člen

- (1) Javno dostopni arhivi, knjižnice, muzeji, izobraževalne ustanove, ustanove filmske ali avdio dediščine ter javne RTV-organizacije lahko za izvajanje nalog v javnem interesu, zlasti ohranjanje, obnovo, zagotovitev kulturnega in izobraževalnega dostopa do njihovih zbirk, vključno z digitalnimi zbirkami, osirotelo delo iz svojih zbirk prosto dajo na voljo javnosti in ga za njegovo digitalizacijo, razpolaganje, označevanje, katalogiziranje, ohranjanje ali obnavljanje prosto reproducirajo.
- (2) Pravne osebe iz prejšnjega odstavka lahko z uporabo osirotelih del ustvarijo prihodke izključno za kritje stroškov reproduciranja in dajanja na voljo javnosti osirotelega dela.
- (3) Pravne osebe iz prvega odstavka tega člena lahko izvedbo reproduciranja ali dajanja na voljo javnosti s pogodbo zaupajo drugi osebi.
- (4) V primerih iz prvega odstavka tega člena je treba navesti avtorja dela in njegovega pravnega naslednika, če sta znana.

Osirotela dela

50.b člen

- (1) Za osirotelo delo iz prvega odstavka prejšnjega člena se šteje delo, katerega avtorjev tudi po evidentiranem skrbnem iskanju ni bilo mogoče najti ali opredeliti in ki je varovano s tem zakonom ter je bilo v državi članici Evropske unije prvič izdano, oziroma če ni bilo izdano, prvič priobčeno javnosti, ali delo, ki v državi članici Evropske unije ni bilo nikoli izdano ali priobčeno javnosti, če ga je pravna oseba iz prvega odstavka prejšnjega člena s soglasjem avtorja objavila in je mogoče upravičeno domnevati, da avtor ne nasprotuje njegovi uporabi po prvem odstavku prejšnjega člena.
- (2) Za osirotelo delo po prejšnjem odstavku je mogoče šteti le:
- knjigo, revijo, časopis ali drugo besedilo, avdiovizualno delo in fonogram ter drugo avtorsko delo, ki je njihov sestavni del ali je vanje vključeno, iz zbirk javno dostopnih arhivov, knjižnic, muzejev, izobraževalnih ustanov ali ustanov filmske ali avdio dediščine in
 - avdiovizualno delo in fonogram ter drugo avtorsko delo, ki je njihov sestavni del ali je vanje vključeno, ki ga je ustvarila javna RTV-organizacija do vključno 31. decembra 2002 ali je bilo do tega datuma ustvarjeno po njenem naročilu za izključno uporabo te ali druge javne RTV-organizacije v koprodukciji in se nahaja v njenih arhivih.
- (3) Če ima delo iz prejšnjega odstavka več kot enega avtorja, je njegova uporaba v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena mogoča tudi takrat, ko niti po skrbnem iskanju ni bilo mogoče opredeliti ali najti vseh avtorjev, vendar so opredeljeni in najdeni avtorji uporabo dovolili.

Skrbno iskanje

50.c člen

- (1) Skrbno iskanje se izvede za vsako delo iz prejšnjega člena pred njegovo uporabo v dobri veri in s pregledom vsaj tistih virov, ki so določeni v prilogi, ki je sestavni del tega zakona. Če obstajajo dokazi, iz katerih se sklepa, da bi lahko pomembne informacije o avtorju našli v drugih državah, se opravi tudi pregled virov informacij v teh drugih državah.

- (2) Skrbno iskanje se izvede v državi članici Evropske unije, v kateri je bilo delo prvič izdano, oziroma če ni bilo izdano, prvič priobčeno javnosti.
- (3) V primeru avdiovizualnega dela se skrbno iskanje izvede v državi članici Evropske unije, v kateri ima producent svoj sedež ali stalno prebivališče.
- (4) V primeru dela, ki v državi članici Evropske unije ni bilo nikoli izdano ali priobčeno javnosti, a ga je pravna oseba iz prvega odstavka 50.a člena tega zakona s soglasjem avtorja objavila, se skrbno iskanje izvede v državi članici Evropske unije, v kateri ima ta pravna oseba sedež.
- (5) Pravne osebe iz prvega odstavka 50.a člena tega zakona lahko izvedbo skrbnega iskanja zaupajo drugi osebi, ki je lahko kolektivna organizacija, ki kolektivno upravlja pravice na delih, za katera se izvaja skrbno iskanje.

Evidenca skrbnega iskanja

50.č člen

- (1) Pravne osebe iz prvega odstavka 50.a člena tega zakona vodijo evidenco svojih skrbnih iskanj, v kateri hranijo:
- natančno oznako avtorskega dela, ki po rezultatih skrbnega iskanja šteje za osirotelo delo,
 - podatke o načinu uporabe osirotelega dela,
 - vsako spremembo statusa osirotelega dela po 50.d členu tega zakona in
 - dokumente, iz katerih je razvidno, da je bilo skrbno iskanje izvedeno v skladu s 50.c členom tega zakona.
- (2) Pravne osebe iz prvega odstavka 50.a člena tega zakona ministrstvu, pristojnemu za kulturo, po namenski aplikaciji brez odlašanja pošljejo podatke iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka in svoje kontaktne podatke. Ministrstvo, pristojno za kulturo, takoj po prejemu teh podatkov le-te po namenski aplikaciji posreduje v spletno podatkovno bazo Urada za usklajevanje na notranjem trgu (znamke in modeli).
- (3) Skrbnega iskanja ni treba izvesti za avtorsko delo, ki je v javno dostopni spletni podatkovni zbirki Urada za usklajevanje na notranjem trgu (znamke in modeli) že vpisano kot osirotelo delo.

Konec statusa osirotelega dela in pravično nadomestilo

50.d člen

- (1) Če je avtor dela, ki se po tem zakonu šteje za osirotelo delo, najden ali opredeljen, pravne osebe iz prvega odstavka 50.a člena tega zakona takoj, ko za to izvejo, to delo prenehajo uporabljati.
- (2) Avtor osirotelega dela ima pravico do pravičnega nadomestila za dotedanjo uporabo svojega dela, ki ga lahko zahteva od pravne osebe, ki je njegovo delo uporabljala.
- (3) Pri določitvi višine pravičnega nadomestila se upoštevajo stroški za izvedbo skrbnega iskanja, stroški, povezani z dajanjem osirotelega dela na voljo javnosti, stroški reproduciranja, stroški morebitnega oškodovanja imetnikov pravic, prihodki za dajanje teh del na voljo javnosti ter nepridobitna narava uporabe del in status pravnih oseb iz prvega odstavka 50.a člena tega zakona. Upoštevajo se tudi javni interes na področju kulture in izobraževanja, financiranje javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture in izobraževanja, javne RTV organizacije ter njihovo poslanstvo, opredeljeno z ustavitvenimi akti in nalogami, ki jih izvajajo v skladu s predpisi s področja kulture in izobraževanja.
- (4) Način izračuna višine pravičnega nadomestila iz drugega odstavka tega člena in način njegovega plačila določi Vlada Republike Slovenije z uredbo na predlog ministra, pristojnega za kulturo.«

9. člen

V 123. členu se za besedilom člena, ki se označi kot prvi odstavek, doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Kadar je izvajalec na proizvajalca fonogramov prenesel pravico dajanja v najem fonogramov s svojo izvedbo, mu mora proizvajalec fonogramov plačati pravično nadomestilo. Izvajalec se pravici do pravičnega nadomestila ne more odpovedati.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

10. člen

Uredbo iz četrtega odstavka 50.d člena zakona sprejme vlada v enem mesecu po začetku veljavnosti tega zakona.

11. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Viri skrbnega iskanja

Viri skrbnega iskanja iz prvega odstavka 50.c člena so:

1. za izdane knjige:

- a) obvezni izvod;
- b) katalog Narodne in univerzitetne knjižnice, normativne datoteke ter drugi knjižnični katalogi, ki jih vodijo knjižnice in druge ustanove;
- c) informacije združenj založnikov in avtorjev;
- č) obstoječe podatkovne zbirke in registri, WATCH (Writers, Artists and their Copyright Holders), ISBN (International Standard Book Number), register knjig v tisku in register knjig na trgu;
- d) podatkovne zbirke ustreznih kolektivnih organizacij;
- e) viri, ki povezujejo več podatkovnih zbirk in registrov, vključno z VIAF (Virtual International Authority Files) in ARROW (Accessible Registries of Rights Information and Orphan Works);

2. za časnike, revije, časopise in drugo periodiko:

- a) ISSN (International Standard Serial Number);
- b) kazala in katalogi knjižničnih fondov in zbirk, zlasti katalog Narodne in univerzitetne knjižnice in druge podatkovne zbirke revij (npr. CORES);
- c) obvezni izvod;
- č) podatkovne zbirke ustreznih kolektivnih organizacij;

3. za vizualna dela, vključno z likovnim delom, fotografijo, ilustracijo, oblikovanjem, arhitekturo (tudi skicami) in druga podobna dela, vsebovana v knjigah, revijah, časopisih ali drugih delih:

- a) viri, navedeni v 1. in 2. točki te priloge;
- b) podatkovne zbirke ustreznih agencij, kjer je to primerno;

4. za avdiovizualna dela in fonograme:

- a) obvezni izvod, zbirke Slovenskega filmskega arhiva pri Arhivu Republike Slovenije in akcesijska knjiga;
- b) informacije strokovnih združenj s področja avdiovizualnih dejavnosti;
- c) podatkovne zbirke in katalogi ustanov, ki so dejavne na področju avdiovizualne dediščine,
- č) podatkovne zbirke z ustreznimi standardi in identifikatorji, kot so ISAN (International Standard Audiovisual Number) za avdiovizualno gradivo, ISWC (International Standard Music Work Code) za glasbena dela in ISRC (International Standard Recording Code) za fonograme;
- d) podatkovne zbirke ustreznih kolektivnih organizacij;
- e) navedba sodelujočih in druge informacije, ki se pojavijo na ovitku dela ali v njegovi uvodni in odjavni špici;
- f) podatkovne zbirke drugih ustreznih združenj, ki zastopajo določeno kategorijo imetnikov pravic, kot so združenja režiserjev, avtorjev scenarijev, skladateljev filmske glasbe, skladateljev, gledaliških založb, gledaliških in opernih združenj;
- g) filmska enciklopedija in leksikon;
- h) podatkovne zbirke na medmrežju (IMDb, Wikipedia);

5. za neizdana dela (ustrezna zbirka podatkov glede na gradivo):

- a) dejanski in prvotni lastniki dela;
- b) nacionalni registri zapuščine;
- c) iskalna knjiga državnih arhivov;
- d) podatkovne zbirke muzejskih fondov;
- e) datoteke z informacijami in telefonski imeniki;

f) katalogi in drugi podatki v Narodni in univerzitetni knjižnici o pridobitvi literarnih in skladateljskih zapuščin.

III. OBRAZLOŽITVE ČLENOV

K 1. členu

Zaradi prenosa Direktive 2012/28/EU je treba dodati novo alinejo, ki to direktivo izrecno navaja.

K 2. členu

Definicija pravice dajanja na voljo javnosti v 32.a členu ZASP se uskladi z definicijo iz prvega odstavka 3. člena Direktive 2001/29/ES, tako da se črta besedilo »ali da se delo pošlje posamezniku na podlagi ponudbe, ki je namenjena javnosti«, ki ga Direktiva 2001/29 ne vsebuje. Tudi iz Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici (Uradni list RS-MP, št. 25/99) in Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (Uradni list RS-MP, št. 25/99) izhaja, da pravica dajanja na voljo javnosti obsega izključno pravico, da se po žici ali brezžično delo naredi dostopno javnosti na način, ki omogoča posameznikom dostop do njega s kraja in v času, ki ju sami izberejo, torej brez črtanega besedila. S predlagano spremembo se tako opredelitev pravice dajanja na voljo javnosti v 32.a členu ZASP uskladi tudi z navedenima pogodbama.

K 3. členu

47. a člen se črta, saj se prosto uporabo avtorskega dela, to je brez prenosa ustrezne avtorske pravice in brez plačila primerne nadomestila, v korist invalidnih oseb ureja v novem 48a. členu, ki je uvrščen v poglavje proste uporabe.

K 4. členu

Gre za redakcijski popravek, ki je potreben zaradi uskladitve z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 in 117/06). Namen ZASP je namreč drugačen od pridobivanja informacij javnega značaja, na kar je opozoril Informacijski pooblaščenec.

K 5. členu

Nov 48.a člen določa, da je v korist invalidnih oseb prosto reproduciranje in distribuiranje dela ter javno recitiranje, če to delo ni na voljo v zahtevani obliki in je uporaba neposredno povezana z invalidnostjo teh oseb, omejena na njen obseg ter ni namenjena doseganju neposredne ali posredne gospodarske koristi. Besedilo predlaganega 48.a člena se od 47.a člena razlikuje le v uvodu prvega stavka. 47.a člen je določal, da je brez prenosa ustrezne materialne avtorske pravice, vendar ob plačilu primerne nadomestila v korist invalidnih oseb, dopustno reproduciranje in distribuiranje dela, predlagani 48.a člen pa, kot je bilo že navedeno, določa prosto uporabo avtorskega dela, to je brez prenosa ustrezne avtorske pravice in brez plačila primerne nadomestila.

K 6. členu

Predlagano je, da se izjema iz 1. točke prvega odstavka 49. člena ZASP, ki se nanaša na javno izvajanje objavljenih del v obliki neposrednega pouka, razširi tudi na javno priobčitev. Pravica javnega izvajanja, ki je urejena v 26. členu ZASP, se nanaša le na živo izvedbo, medtem ko javna priobčitev obsega tudi drugo uporabo del v netelesni obliki, kot na primer javno predvajanje s fonogrami in videogrami, javno prenašanje, javno prikazovanje in dajanje na voljo javnosti. Po veljavni 1. točki prvega odstavka 49. člena ZASP je mogoče za namene pouka prosto javno recitirati dela s področja književnosti, javno priobčiti glasbeno delo in odrsko uprizoriti delo le z živo izvedbo. S predlagano razširitvijo izjeme pa bo v obliki neposrednega pouka delo mogoče prosto uporabljati širše, na primer ga javno predvajati s fonogrami in videogrami, javno prenašati, javno prikazovati in dati na voljo javnosti, s čimer se sledi potrebi izobraževalnih ustanov po modernejšem izvajanju neposrednega pouka. Predlog je skladen s točko (a) tretjega odstavka 5. člena Direktive 2001/29.

K 7. členu

Uvedena je nova izjema, ki jo omogoča Direktiva 2001/29/ES v točki (n) tretjega odstavka 5. člena. Tako lahko brez prenosa ustrezne materialne avtorske pravice in posledično brez plačila avtorskega honorarja ali nadomestila javni dostopni arhivi, knjižnice, muzeji ter izobraževalne ustanove v namen

raziskave ali zasebnega študija posameznim pripadnikom javnosti (prosto) priobčijo dela iz svojih zbirk, ki niso urejena s prodajnimi ali licenčnimi pogoji, po temu namenjenih računalniških in drugih zaslonih, ki se nahajajo v njihovih prostorih. S takšnim posegom v avtorske in sorodne pravice se omogoča prosta uporaba v določenih javnih ustanovah v raziskovalne in zasebne študijske namene, če s to javno ustanovo nima sklenjene pogodbe o prenosu materialnih avtorskih pravic, ki to določa drugače. Določene javne ustanove bodo lahko dostop do del omogočile na računalniških in drugih zaslonih v svojih prostorih. Te javne ustanove imajo tudi akcesorno pravico, da dela, ki jih dajo na voljo jasnoti, digitalizirajo. To lahko storijo na podlagi tretjega odstavka 50. člena ZASP, pri čemer je potrebno pri tem upoštevati omejitve te izjeme ter splošno pravilo iz 46. člena ZASP.

Čeprav ta izjema ne omogoča posameznim pripadnikom javnosti neposrednega reproduciranja del na papir ali njihovo shranjevanje na USB ključek ali podoben nosilec, je takšno dejanje mogoče na podlagi izjeme za privatno in drugo lastno reproduciranje iz 50. člena ZASP in v njenem obsegu.

K 8. členu

Zaradi prenosa Direktive 2012/28/EU je treba dodati nov 50.a, 50.b, 50.c, 50.č in 50.d člen, ki urejajo pogoje za uporabo osirotelih del. Ker pri osirotelih delih ni mogoče pridobiti predhodnega soglasja za njihovo reproduciranje in dajanje na voljo javnosti, je v korist določenih javnih ustanov, ki delujejo v javnem interesu, treba določiti izjeme od izključne pravice reproduciranja in dajanja na voljo javnosti. Ker se na podlagi drugega odstavka 4. člena ZASP določbe tega zakona o vsebinskih omejitvah avtorske pravice smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice, je treba izraz avtorsko delo ali avtor smiselno uporabiti tudi za predmet sorodnih pravic (na primer za fonogram) in imetnika sorodnih pravic.

50.a člen določa upravičence, ki smejo uporabljati osirotela dela in dovoljena načina njihove uporabe. Med upravičence, ki so taksativno naštet, spadajo: javno dostopni arhivi, knjižnice, muzeji, izobraževalne ustanove, ustanove filmske ali avdio dediščine in javne RTV-organizacije s sedežem v državi članici EU (v nadaljnjem besedilu: upravičenci). Navedeni upravičenci smejo brez izrecnega dovoljenja imetnika pravic uporabiti osirotela dela tako, da jih dajo na voljo javnosti ali reproducirajo. Reproduciranje osirotelih del je mogoče le za namene digitalizacije, razpolaganja, označevanja, katalogiziranja, ohranjanja ali obnavljanja. Upravičenci lahko uporabijo samo osirotela dela iz svojih zbirk in pod pogojem, da taka uporaba izpolnjuje njihovo poslanstvo javnega interesa, zlasti ohranjanje, obnovo, zagotovitev kulturnega in izobraževalnega dostopa do njihovih zbirk, vključno z digitalnimi zbirkami.

Zaradi spodbujanja digitalizacije je upravičencem omogočeno, da z uporabo osirotelih del ustvarijo prihodke, vendar izključno za kritje stroškov reproduciranja in dajanja na voljo javnosti osirotelega dela. Upravičenci lahko v ta namen sklepajo javno-zasebna partnerstva.

Upravičenci smejo za dovoljeno uporabo osirotelih del skleniti sporazume z drugimi osebami, v katerih se lahko uredijo tudi njihovi finančni prispevki. Ti sporazumi upravičencev ne smejo omejevati pri dovoljeni uporabi osirotelih del, drugim osebam – pogodbenim strankam, pa ne smejo dati nobenih pravic uporabe osirotelih del ali nadzora nad njihovo uporabo.

Predlagani člen določa, da je pri dovoljeni uporabi osirotelega dela treba navesti avtorja dela in njegovega pravnega naslednika, če sta znana. Kot je bilo že pojasnjeno, se v skladu s 4. čelom ZASP izraz »avtor« smiselno uporablja tudi za imetnike sorodnih pravic, zato je pri uporabi osirotelega dela vedno treba navesti ne le avtorja, temveč tudi imetnika sorodnih pravic. Pri tem je pomembno, da se navedejo podatki o avtorju ali imetniku pravic ali obeh. Tudi če upravičenec ne razpolaga s podatki o avtorju, mora navesti podatke o imetniku pravic.

Predlagani 50.b člen vsebuje definicijo osirotelega dela in določa, katero delo je mogoče šteti za osirotelo. Za osirotelo delo se šteje delo, katerega avtorjev tudi po evidentiranem skrbnem iskanju ni

bilo mogoče najti ali opredeliti in ki je varovano z ZASP. Pomembno je, da je bilo delo v EU prvič izdano oziroma če ni bilo izdano, prvič priobčeno javnosti. Delo je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZASP izdano takrat, ko je zadostno število že izdelanih primerkov dela ali predmeta sorodne pravice z dovoljenjem upravičenca ponujenih javnosti ali danih v promet. Za osirotelo delo šteje tudi delo, ki v EU ni bilo nikoli izdano ali priobčeno javnosti, če ga je upravičenec s soglasjem avtorja objavil in je mogoče upravičeno domnevati, da avtor ne nasprotuje njegovemu reproduciranju in dajanju na voljo javnosti. Objava po prvem odstavku 3. člena ZASP pomeni, da je avtorsko delo ali predmet sorodne pravice z dovoljenjem upravičenca postalo dostopno javnosti. Za osirotelo delo je mogoče šteti le določena avtorska dela in predmete sorodnih pravic, ki so vsebovana v zbirkah upravičencev, in sicer: knjigo, revijo, časopis ali drugo besedilo, avdiovizualno delo, ki v skladu s 103. členom ZASP vključuje tudi kinematografska dela, in fonogram ter drugo avtorsko delo, ki je njihov sestavni del ali je vanje vključeno. Poudariti je treba, da glasbeno delo kot samostojno avtorsko delo ne more šteti za osirotelo delo. Poleg navedenih je mogoče za osirotelo delo šteti tudi avdiovizualno delo in fonogram ter drugo avtorsko delo, ki je njihov sestavni del ali je vanje vključeno, ki ga je ustvarila javna RTV-organizacija do vključno 31. 12. 2002 ali je bilo do tega datuma ustvarjeno po njenem naročilu za izključno uporabo te ali druge javne RTV-organizacije v koprodukciji in v njenih arhivih. Rok 31. 12. 2002 je določen že v Direktivi 2012/28/EU, in sicer z namenom, da se glede na poseben položaj RTV-organizacij kot producentov fonogramov in avdiovizualnega gradiva omeji pojav osirotelih del v prihodnosti.

Avtorska dela imajo lahko pogosto več avtorjev. Če je opredeljen ali najden vsaj en avtor, se delo ne šteje za osirotelo. Uporaba takšga avtorskega dela je mogoča takrat, ko niti po skrbnem iskanju ni bilo mogoče opredeliti ali najti vseh avtorjev, vendar so opredeljeni in najdeni avtorji uporabo dovolili. To po drugi strani pomeni, da če opredeljeni in najdeni avtorji uporabe avtorskega dela ne dovolijo, njegova uporaba ni mogoča.

Pogoj za uporabo osirotelega dela je, da upravičenci pred njegovo uporabo izvedejo skrbno iskanje. To se, kot določa predlagani 50.c člen, izvede za vsako avtorsko delo v dobri veri in s pregledom vsaj tistih virov, ki so določeni v prilogi tega zakona. Priloga vsebuje seznam obveznih virov skrbnega iskanja, določenih v prilogi k Direktivi 2012/28/EU. Tako se želi v EU zagotoviti usklajen pristop do skrbnega iskanja in posledično visoka stopnja varstva avtorskih in sorodnih pravic. V prilogi virov skrbnega iskanja je seznamu virov iz priloge k Direktivi 2012/28/EU dodana 5. točka, ki se uporabi za neizdana dela. Namen čim obsežnejšega seznama obveznih virov je, da se upravičencem olajša izvedba skrbnega iskanja, saj je mogoče upravičeno domnevati, da bo potrebne podatke o avtorju oziroma imetnikih pravic mogoče najti v navedenih zbirkah. Če obstajajo dokazi, iz katerih se sklepa, da bi lahko pomembne informacije o avtorju našli v drugih državah, se opravi tudi pregled virov informacij v teh drugih državah. Da bi se izognili podvajanju prizadevanj glede iskanja, se skrbno iskanje izvede le v tisti državi članici Evropske unije, v kateri je bilo delo prvič izdano oziroma če ni bilo izdano, prvič priobčeno javnosti. Za avdiovizualno delo se skrbno iskanje izvede v državi članici EU, v kateri ima producent svoj sedež ali stalno prebivališče. Za delo, ki v EU ni bilo nikoli izdano ali priobčeno javnosti, a ga je upravičenec s soglasjem avtorja objavil (to je, naredil dostopnega javnosti), se skrbno iskanje izvede v državi članici EU, v kateri ima ta upravičenec sedež. Upravičencu ni potrebno, da skrbno iskanje izvede sam, temveč lahko njegovo izvedbo zaupa drugi fizični ali pravni osebi, vključno s kolektivno organizacijo. Druga fizična ali pravna oseba lahko svoje storitve skrbnega iskanja zaračuna.

Pri izvedbi skrbnega iskanja upravičenci pridobijo različne informacije, s katerimi pozneje izkazujejo, da so iskanje izvedli skrbno, zato jih je treba hraniti v evidenci skrbnega iskanja. Predlagani 50.č člen določa, da upravičenci vodijo evidenco svojih skrbnih iskanj in taksativno določa informacije, ki jih morajo v njej hraniti. Te informacije so: natančna oznaka avtorskega dela, ki po rezultatih skrbnega iskanja šteje za osirotelo, podatki o načinu uporabe osirotelega dela, vsaka sprememba statusa osirotelega dela po 50.d členu ZASP in dokumenti, iz katerih je razvidno, da je bilo skrbno iskanje izvedeno v skladu s 50.c členom ZASP.

Zaradi vseevropske razsežnosti pojava osirotelih del in za preprečitev podvajanja prizadevanj upravičencev pri identifikaciji imetnikov pravic je bila vzpostavljena enotna podatkovna zbirka Evropske unije, ki bo vsebovala informacije o osirotelih delih in bo na voljo splošni javnosti. S tem bodo informacije enostavnodostopne tako upravičencem kot imetnikom pravic. Evropsko podatkovno zbirko, ki bo vsebovala informacije o osirotelih delih, je vzpostavil in jo vodi Urad za usklajevanje na notranjem trgu (znamke in modeli) (v nadaljnjem besedilu: OHIM) <https://oami.europa.eu/ohimportal/sl/>. Podatki se bodo v zbirki zbirali z uporabo spletne aplikacije za vnos podatkov, ki je bila ustvarjena prav v ta namen (namenska aplikacija).

Upravičenci ministrstvu, pristojnemu za kulturo, po namenski aplikaciji pošljejo natančno oznako avtorskega dela, ki po rezultatih skrbnega iskanja šteje za osirotelo, podatke o načinu uporabe osirotelega dela, vsako spremembo statusa osirotelega dela po 50.d členu ZASP in svoje podatke za stike. Ministrstvo, pristojno za kulturo, takoj po prejemu teh podatkov le-te po namenski posreduje v spletno podatkovno zbirko Urada za usklajevanje na notranjem trgu (znamke in modeli).

Ker ima osirotelo delo, ki je vpisano v evropsko podatkovno zbirko osirotelih del, status osirotelega dela v vseh državah članicah Evropske unije, skrbnega iskanja ni treba izvesti za avtorsko delo, ki je v zbirki že vpisano kot osirotelo delo.

Imetniki pravic imajo pravico, da ukinejo status osirotelega dela, če se pojavijo in uveljavijo svoje pravice na delu. Predlagani 50.d člen zato določa, da če je avtor dela, ki ima status osirotelega dela po opravljenem skrbnem iskanju najden ali opredeljen, upravičenci takoj, ko za to izvejo, prenehajo uporabljati njegovo delo. Upravičenec mora spremembo statusa osirotelega dela v skladu s predlaganim 50.č členom ZASP ponamenski aplikaciji poslati ministrstvu, pristojnemu za kulturo, podatke o spremembi statusa osirotelega dela pa mora hraniti tudi v evidenci skrbnih iskanj. Sprememba statusa osirotelega dela bo po spletni aplikaciji poslana vsem upravičencem, ki bodo to delo uporabljali.

Avtor osirotelega dela ima pravico do pravičnega nadomestila za dotedanjo uporabo svojega dela, ki ga lahko zahteva od upravičenca, ki je njegovo delo uporabljal. Če bo na primer avtorsko delo slovenskega avtorja uporabljal upravičenec, ki ima sedež na Danskem, bo slovenski avtor pravično nadomestilo za uporabo svojega dela zahteval od danskega upravičenca v skladu z dansko zakonodajo. Predlagano je, da način izračuna višine pravičnega nadomestila in način njegovega plačila določi Vlada Republike Slovenije z uredbo na predlog ministra, pristojnega za kulturo. S tem se zagotovi pravna varnost upravičencev in imetnikov pravic, saj bosta višina nadomestila in način njegovega plačila znana vnaprej. Določeno je, da se pri določitvi višine pravičnega nadomestila se upoštevajo stroški za izvedbo skrbnega iskanja, stroški povezani z dajanjem osirotelega dela na voljo javnosti, stroški reproduciranja, stroški morebitnega oškodovanja imetnikov pravic, prihodki za dajanje teh del na voljo javnosti ter nepridobitna narava uporabe del in status pravnih oseb iz prvega odstavka 50.a člena tega zakona. Upoštevajo se javni interes na področju kulture in izobraževanja, financiranje javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture in izobraževanja, javne RTV organizacije ter njihovo poslanstvo, opredeljeno z ustavitvenimi akti in nalogami, ki jih izvajajo v skladu s predpisi s področja kulture in izobraževanja.

Če je bilo avtorsko delo zaradi iskanja, ki ni bilo izvedeno skrbno ali v dobri veri, zmotno opredeljeno kot osirotelo, lahko avtor, katerega pravice so bile kršene, zahteva zoper kršilca varstvo pravic in povrnitev škode po pravilih o povzročitvi škode.

K 9. členu

S predlaganim drugim odstavkom 123. člena se ZASP usklajuje z Direktivo 2006/115/ES, ki v 5. členu določa, da avtor in izvajalec obdržita pravico do pravičnega nadomestila, če sta na proizvajalca fonograma prenesla izključno pravico dajanja v najem fonogramov s svojim avtorskim delom ali

izvedbo. Pravici do tega nadomestila se avtor in izvajalec ne moreta odpovedati, kar jima zagotavlja vir prihodkov zaradi uporabe fonogramov. Ta določba ni bila v celoti prenesena v ZASP, saj za izvajalca pravica do pravičnega nadomestila ni bila urejena.

K 10. členu

Uredbo o višini pravičnega nadomestila mora vlada sprejeti v enem mesecu po začetku veljavnosti tega zakona.

K 11. členu

Ta člen določa začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Predmet zakona 1. člen

(1) Ta zakon ureja:

1. pravico avtorjev na njihovih delih s področja književnosti, znanosti in umetnosti (avtorska pravica);
2. pravice izvajalcev, proizvajalcev fonogramov, filmskih producentov, radijskih ali televizijskih (RTV) organizacij, založnikov in izdelovalcev podatkovnih baz (sorodne pravice);
3. individualno in kolektivno upravljanje in uveljavljanje avtorske in sorodnih pravic.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:

- Direktiva Sveta 91/250/EGS z dne 14. maja 1991 o pravnem varstvu računalniških programov (UL L št. 122 z dne 17. 5. 1991, str. 42), zadnjič spremenjeno z Direktivo 2009/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o pravnem varstvu računalniških programov (UL L št. 111 z dne 5. 5. 2009, str. 16),
- Direktiva Sveta 92/100/EGS z dne 19. novembra 1992 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine (UL L št. 346 z dne 27. 11. 1992, str. 61), zadnjič spremenjeno z Direktivo 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine (UL L št. 376 z dne 27. 12. 2006, str. 28),
- Direktiva Sveta 93/83/EGS z dne 27. septembra 1993 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo (UL L št. 248 z dne 6. 10. 1993, str. 15),
- Direktiva Sveta 93/98/EGS z dne 29. oktobra 1993 o uskladitvi trajanja varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic (UL L št. 290 z dne 24. 11. 1993, str. 9), zadnjič spremenjeno z Direktivo 2011/77/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2011 o spremembi Direktive 2006/116/ES o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic (UL L št. 265 z dne 11. 10. 2011, str. 1),
- Direktiva 96/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 1996 o pravnem varstvu baz podatkov (UL L št. 077 z dne 27. 3. 1996, str. 20),
- Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL L št. 167 z dne 22. 6. 2001, str. 10),
- Direktiva 2001/84/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o sledni pravici v korist avtorja izvirnega umetniškega dela (UL L št. 272 z dne 13. 10. 2001, str. 32) ter
- Direktiva 2004/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL L št. 195 z dne 2. 6. 2004, str. 16).

Pravica dajanja na voljo javnosti

32.a člen

Pravica dajanja na voljo javnosti je izključna pravica, da se po žici ali brezžično, delo naredi dostopno javnosti na način, ki omogoča posameznikom dostop do njega s kraja in v času, ki ju sami izberejo ali da se delo pošlje posamezniku na podlagi ponudbe, ki je namenjena javnosti.

Invalidne osebe

47.a člen

Brez prenosa ustrezne materialne avtorske pravice, vendar ob plačilu primerne nadomestila, je v korist invalidnih oseb dopustno reproduciranje in distribuiranje dela, če to delo ni na voljo v zahtevani obliki in je uporaba neposredno povezana z invalidnostjo teh oseb, omejena na njen obseg ter ni namenjena doseganju neposredne ali posredne gospodarske koristi.

Pravica do obveščnosti
48. člen

(1) Zaradi pridobitve informacije javnega značaja je prosto:

1. pri obveščanju o dnevnih dogodkih reproducirati dela, ki se vidijo ali slišijo ob poteku tega dogodka;
2. pripraviti in reproducirati povzetke izdanih časopisnih in podobnih člankov v pregledih tiska;
3. reproducirati javne politične govore in javne govore na obravnavah pred državnimi, cerkvenimi in podobnimi organi;
4. uporabiti dnevne novice in vesti, ki imajo naravo tiskovnega poročila.

(2) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za javno priobčitev navedenih del.

(3) V primerih iz prejšnjih odstavkov je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

Pouk
49. člen

(1) Za namene pouka je prosto:

1. javno izvajanje objavljenih del v obliki neposrednega pouka;
2. javno izvajanje objavljenih del na brezplačnih šolskih slovesnostih pod pogojem, da izvajalci ne prejmejo plačila;
3. sekundarno radiodifuzno oddajanje RTV šolskih oddaj.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

Pravica do nadomestila
123. člen

Izvajalec ima pravico do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje po drugem odstavku 37. člena tega zakona.

V. PRILOGE

Predlog Uredbe o določitvi načina izračunavanja in plačila pravičnega nadomestila za uporabo del, ki jim preneha status osirotelega dela

Na podlagi 50. d člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o določitvi načina izračunavanja in plačila pravičnega nadomestila za uporabo del, ki jim preneha status osirotelega dela

1. člen

S to uredbo se določajo osnova, način izračunavanja in plačila pravičnega nadomestila za uporabo del, ki jim v skladu s 50 d. členom Zakona o avtorski in sorodnih pravicah preneha status osirotelega dela.

2. člen

Osnova za izračun pravičnega nadomestila za uporabo osirotelega dela je višina razlike med stroški, ki so jih imeli javni arhivi, javne knjižnice, javni muzeji, izobraževalne ustanove, ustanove filmske ali avdio dediščine ter javni zavod RT Slovenija za izvedo evidentiranega skrbnega iskanja, stroški za tehnično pripravo, digitalizacijo, označevanje, katalogiziranje, ohranjanje, obnavljanje in predstavitev osirotelih del za dajanje na voljo javnosti ter prihodki, pridobljeni z dajanjem teh del na voljo javnosti v okviru zakonsko določenih nalog v javnem interesu posamezne ustanove.

3. člen

Javni arhivi, javne knjižnice, javni muzeji, izobraževalne ustanove, ustanove filmske in avdio dediščine ter javni zavod RTV Slovenija v roku treh mesecev po uveljavitvi te uredbe sprejmejo stroškovnike, s katerimi določijo posamezne stroške za tehnično pripravo, digitalizacijo, označevanje, katalogiziranje, ohranjanje, obnavljanje in predstavitev osirotelih del za dajanje na voljo javnosti.

4. člen

Podlaga za določitev izplačila pravičnega nadomestila je zahteva upravičenca do nadomestila iz naslova dela, ki mi je prenehal status osirotelega dela.

Na podlagi zahteve sklenejo javni arhiv, javne knjižnice, javni muzeji, izobraževalne ustanove, ustanove filmske in avdio dediščine ter javni zavod RTV Slovenija pogodbo, s katero opredelijo višino pravičnega nadomestila, izračunanega v skladu s to uredbo in stroškovnikom ter dinamiko izplačevanja.

5. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.